

Adatok és ismeretek szolgáltatása az európai környezeti
és éghajlati törekvések megvalósításához

A 2021–2030-as időszakra vonatkozó EEA-Eionet stratégia



Borítóterv: PomilioBlumm
Címlapfotó: PomilioBlumm
Kiadványtervezés: PomilioBlumm - EEA

Jogi nyilatkozat

Jelen kiadvány tartalma nem szükségszerűen tükrözi az Európai Bizottság vagy az Európai Unió egyéb intézményeinek hivatalos véleményét. Sem az Európai Környezetvédelmi Ügynökség, sem a megbízásából eljáró személyek vagy vállalatok nem tehetők felelőssé az ebben a kiadványban található információk bármilyen jellegű felhasználásáért.

Szerzői jogi nyilatkozat

© Európai Környezetvédelmi Ügynökség, 2021.

A kiadvány sokszorosítása a forrás megjelölésével engedélyezett.

Luxemburg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2021.

Az Európai Unióról további információ az interneten érhető el. (<http://europa.eu>)

ISBN 978-92-9480-361-0

doi: 10.2800/36710

Az EEA-ről és az Eionetről

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) az Európai Unió ügynöksége. Az a feladatunk, hogy a környezettel és az éghajlattal kapcsolatban megbízható és objektív információkat szolgáltatassunk. Az Európai Unió 1990-ben fogadta el az EEA létrehozásáról szóló rendeletet, és az Ügynökség 1994-ben kezdte meg működését Koppenhágában. A rendelet az Európai Környezeti Információs és Megfigyelő Hálózatot (Eionet) is létrehozta. Az Eionet az EEA, valamint tagországai és az együttműködő országok partnerségi hálózata. Az Eionet magában foglalja az európai témaközpontokat – a környezetvédelem meghatározott területein szakértelemmel rendelkező európai szervezetek konzorciumait - is, amelyek támogatják az EEA-t és az Eionet tagországait.

Az európai szakpolitikai döntéshozatal támogatása érdekében szorosan együttműködünk a nemzeti és az uniós intézményekkel, különösen az Európai Bizottsággal, az Európai Parlamenttel és az Európai Unió Tanácsával.

eea.europa.eu/about-us

European Environment Agency
Kongens Nytorv 6
1050 Copenhagen K
Denmark

Tel: +45 33 36 71 00
Web: eea.europa.eu/hu

Adatok és ismeretek szolgáltatása az európai környezeti és éghajlati törekvések megvalósításához

A 2021–2030-as időszakra vonatkozó EEA-Eionet stratégia



Ez a dokumentum az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Környezeti Információs és Megfigyelő Hálózat munkáját a következő évtizedekben meghatározó jövőképet és stratégiai célkitűzéseket mutatja be. A munka a dokumentumban meghatározott öt munkaterületen folyik majd. A konkrét tevékenységekkel kapcsolatos részletesebb információkat az egységes programozási dokumentumok fogják tartalmazni.

Európai Környezetvédelmi Ügynökség és Európai Környezeti Információs és Megfigyelő Hálózat

Tényeken alapuló ismeretek biztosítása az európai környezetről és éghajlatról

Rólunk

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA) és az Európai Környezeti Információs és Megfigyelő Hálózat (Eionet) 1994 óta szolgáltatókat adatokat és információkat az európai környezetről és éghajlatról az uniós polgároknak és szakpolitikai döntéshozóknak. Kiterjedt hálózatunk mára a 38 tag- és együttműködő ország több száz intézményét kapcsolja össze.

A közösen létrehozott tudásbázis széleskörű, felöleli az Európa-szerte mért közel valós idejű levegőtisztasági adatok megosztását, az üvegházhatású gáz kibocsátási tendenciák és előrejelzések dokumentálását, a felszínborításra vonatkozó műholdas adatok szolgáltatását, valamint az európai környezetállapot és éghajlat integrált értékeléseit.

Mitől egyedülálló az EEA-Eionet?

- A hozzáadott értékre összpontosító hálózat:** Intézmények összekapcsolása Európa-szerte és teljesítményértékelés, kapacitásépítés, észszerűsítés, valamint a bevált módszerek cseréje.
- Adat-infrastruktúra:** Minőségbiztosítási folyamatokkal alátámasztott innovatív e-jelentéstételi infrastruktúra az adatok nemzeti és nemzetközi áramlásához.
- Adatokkal alátámasztott tudás:** Összefoglaló értékelések, mutatók és előrehaladási elemzések, a környezettel és az éghajlattal kapcsolatos témákra vonatkozó legátfogóbb és legfrissebb adatok felhasználásával.
- Szakpolitika-támogatás:** Az európai szakpolitikai döntéshozókkal való szoros együttműködésen és a legfontosabb globális folyamatokban való közreműködésen alapuló elismert tudásbázis szerepe.
- Elemzési szakértelem:** Képesség az előrehaladás, a kilátások, a változás hajtóerői és a lehetséges szakpolitikai válaszlempések értékelésére számos, környezettel és éghajlattal kapcsolatos témában.

Válasz az előttünk álló kihívásokra

Az ellenálló képesség kialakításához a gyakorlatban alkalmazható tudással alátámasztott ambiciózus szakpolitikákra van szükség

A következő évtizedben Európának példátlan környezet- és éghajlat-politikai kihívásokkal kell szembenéznie, ugyanakkor ösztönöznie kell a Covid19-világjárvány gazdasági és társadalmi hatásaiból való kilábalást. Az Európai Zöld Megállapodás és a zöld helyreállítást ösztönző kapcsolódó intézkedések mutatják, hogy az Európai Uniónak és az európai országoknak hosszú távú célok és konkrét célértékek kitűzésével, valamint új pénzügyi eszközök létrehozásával kell megbirkóznuk a kihívásokkal.

Az EEA „Európa környezete – helyzetkép és kilátások” című jelentése (SOER 2020) rendszerszintű válaszlempésekre szólított fel a környezeti és éghajlati kihívások kezelésére, több területre kiterjedő intézkedésekkel. A jelenlegi környezet- és éghajlat-politikák maradéktalan végrehajtása elengedhetetlen a jelentős előrehaladás eléréséhez. Ezenfelül a fenntarthatósági célkitűzések beépítése a társadalmi-gazdasági szakpolitikákba és intézkedésekbe elő fogja segíteni a költséghatékony és méltányos átmenetet a fenntarthatóságra. Ezen túlmenően Európának meg kell teremtenie a fenntarthatóbb életmód feltételeit is. Ez nagyobb társadalmi tudatosságot igényel a fogyasztás hatásait illetően, valamint a vállalkozások elköteleződését a szükséges átmenet támogatására. Számos célt csak összehangolt globális erőfeszítésekkel lehet elérni, így Európának be kell vetnie befolyását a szomszédos országokban és globális szinten is.

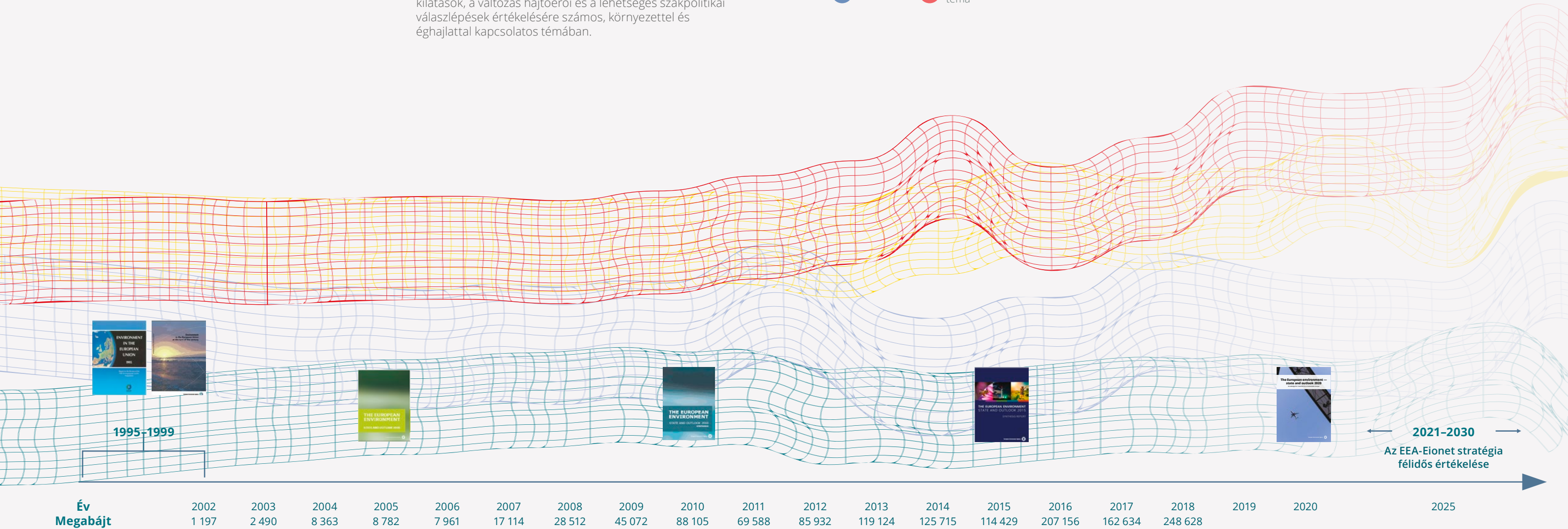
A szakpolitikai döntéshozók, a vállalkozások és a polgárok által a következő évtizedben meghozott döntések határozzák meg, hogy Európa mikor és hogyan tudja megvalósítani céljait. A 2021–2030-as időszakra vonatkozó EEA-Eionet stratégia a fenntartható Európa tendenciáival, kilátásaival és megoldásaival kapcsolatos, a gyakorlatban alkalmazható tudás biztosításával segíti ezeket a döntéseket.

A nagy adatrobbanás

- Levegő és éghajlat
- Fenntarthatóság és jólét
- Természet
- Több környezetvédelmi téma

Ez az ábra a 2002-es kezdőponttól (a Reportnet elindításától) mutatja a beérkező adatok folyamatos növekedését négy környezetvédelmi témában.

Ma már közel 250-szer több adatot kezelünk, mint 2002-ben.



A 2021–2030-as időszakra vonatkozó EEA-Eionet stratégia

Adatok és ismeretek szolgáltatása az európai környezeti és éghajlati törekvések megvalósításához

Mit szeretnénk elérni: Jövőkép 2030-ra

Az EEA és az Eionet elősegíti a fenntartható Európát megbízható és a gyakorlatban alkalmazható ismeretek biztosításával a prioritásokra és megoldásokra vonatkozó megalapozott döntéshozatalhoz, az európai szakpolitikai törekvésekkel összhangban.

Az Eionet tagjain túlnyúló együttműködés

Az Európai Zöld Megállapodás törekvései megkövetelik Európától, hogy globális szinten működjön együtt a szomszédaival és partnereivel. Ezen törekvések támogatása érdekében mozgósítani fogjuk szakértelmünket és erőforrásainkat, különösen a nyugat-balkáni országokban és Európa közvetlen szomszédságában.

Európai környezet- és éghajlat-politikai törekvések

A környezeti és éghajlati kihívások kezelése korunk meghatározó feladata.

A fenntartható jövő megteremtése érdekében a szakpolitikai kezdeményezések – többek között az Európai Zöld Megállapodás – cselekvésre szólítanak fel az alábbi cémsoroknak megfelelően:

- A biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és az ökoszisztémák helyreállítása
- Nulla nettó üvegházhatású gáz kibocsátás elérése 2050-ben és az éghajlatváltozás hatásaival szembeni ellenálló képesség
- A szennyezőanyag-mentességi célkitűzés megvalósítása a toxikus anyagoktól mentes környezetért
- Erőforrás-hatékonyság megvalósítása a körforgásos gazdaságban
- A fenntarthatóság általános érvényesítése valamennyi uniós szakpolitikában

Központi szerepünk lesz a kulcsfontosságú európai célkitűzésekhez tartozó környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedések támogatásában és a 8. Környezetvédelmi Cselekvési Program (EAP) végrehajtásában.

A globális erőfeszítéseket is támogatni fogjuk, többek között a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendet és a fenntartható fejlődési célokat

Hogyan fogunk működni: Stratégiai célkitűzések

SC1 A szakpolitikai végrehajtás és a fenntarthatósági átmenet támogatása

Tényeken alapuló tudásanyag létrehozása a szakpolitika-végrehajtás támogatására, valamint új kezdeményezések kidolgozása a fenntarthatósági átmenet felgyorsítására és fokozására.

SC2 Naprakész információszolgáltatás a fenntarthatósági kihívások megoldásához

Célzott információk szolgáltatása a szakpolitikai és társadalmi vitákhoz, a válaszlépésekre vonatkozó ismeretek rendszerezésével és kommunikációjával, beleértve a társadalmi kihívásokra irányuló innovatív megoldásokat is.

SC3 Erősebb hálózatok és partnerségek kiépítése

Hálózatunk megerősítése aktívabb szerepvállalással az országok szintjén, és együttműködés más vezető szervezetekkel az ismeretek és a szaktudás megosztásának elősegítése érdekében.

SC4 Az adatok, a technológia és a digitalizáció lehetőségeinek teljes körű kiaknázása

A digitalizáció – többek között az új technológiák, a nagy adathalmazok, a mesterséges intelligencia és a Föld-megfigyelés – alkalmazása, amely kiegészíti és lehetőség szerint felváltja majd az eddig használt információforrásokat a döntéshozatal hatékonyabb támogatása érdekében.

SC5 Erőforrások biztosítása közös törekvéseinkhez

Struktúrák, szakértelmek és kapacitások fejlesztése a hálózat egészében az átalakuló tudásigény teljesítése, a közös jövőképünk megvalósításához szükséges erőforrások biztosítása és változatosabbá tétele érdekében.

Mit fogunk tenni: Munkaterületek

A gyakorlatban alkalmazható ismereteket nyújtunk öt munkaterületen. Az európai termelési ágazatokkal (beleértve a mezőgazdaságot, az erdőgazdálkodást, a halászatot és az ipart), valamint termelési rendszerekkel és fogyasztással (energia, mobilitás, élelmiszer és épületek) foglalkozunk majd az alábbi, egymással összefüggő munkaterületeken:



Biológiai sokféleség és ökoszisztémák

Szembeesülve a biológiai sokféleség folyamatos csökkenésével és az ökoszisztémák pusztulásával Európa arra törekszik, hogy visszahozza a természetet az életünkbe. Figyelemmel fogjuk kísérni ezt az átmenetet és, támogatjuk az intézkedések végrehajtását és értékelését e területen, beleértve a természetalapú megoldásokat is.



Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás

Az éghajlatváltozás már most is zajlik, és folytatódni fog a következő évtizedekben. Európa arra törekszik, hogy 2050-re elérje a klímasemlegességet, és az éghajlatváltozás hatásaival szemben ellenállóbb és kevésbé sebezhető legyen. Figyelemmel fogjuk kísérni ezt az átmenetet, és támogatjuk a szakpolitikák és intézkedések kidolgozását, végrehajtását és értékelését ezen a területen.



Emberi egészség és a környezet

Megvizsgáljuk a környezetszennyező anyagok és Európa változó éghajlatának hatásait az emberi egészségre, és bővítjük ismereteinket azokról a társadalmi és demográfiai tényezőkről, amelyek befolyásolják az uniós polgárok kitettségét és sebezhetőségét. Támogatni fogjuk az európai szennyezőanyag-mentességi célok megvalósítását és a kapcsolódó európai és nemzeti intézkedések végrehajtását.



Körforgásos gazdaság és erőforrás-felhasználás

Figyelemmel fogjuk kísérni Európa körforgásos gazdaságra való áttérésének folyamatát, valamint az ebből származó környezeti és éghajlati előnyöket. Megvizsgáljuk majd Európa erőfeszítéseit a társadalmunk fogyasztása és termelése által okozott hatások csökkentésére a nyersanyagok, termékek, szolgáltatások és hulladék tekintetében.

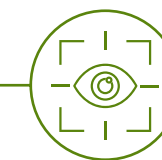


Fenntarthatósági tendenciák, kilátások és válaszlépések

Ambíciózus céljainkat az életmód, valamint a nem fenntartható tendenciákat előidéző fogyasztási és termelési szokások gyökeres megváltoztatásának ösztönzésével érhetjük el. Megvizsgáljuk majd a környezetvédelmi prioritásokkal, ágazatokkal, rendszerekkel és szakpolitikákkal kapcsolatos tendenciákat és kilátásokat, és bevonjuk az érdekelt feleket az innovációba és az Európai Zöld Megállapodás megvalósításához szükséges egyéb válaszlépésekbe.

JÖVŐKÉP

Az EEA-Eionet jövőképe 2030-ra



A fenntartható Európa elősegítésére megbízható és a gyakorlatban alkalmazható ismeretek biztosítása a környezetvédelmi és éghajlat-politikai prioritásokkal és megoldásokkal kapcsolatos megalapozott döntéshozatalhoz

Közös jövőkép egy fenntartható Európáért

Jövőképünk a fenntartható Európa elősegítése megbízható és a gyakorlatban alkalmazható ismeretek biztosításával a környezetvédelmi és éghajlat-politikai prioritásokra és megoldásokra vonatkozó, az európai szakpolitikai törekvésekkel összhangban álló megalapozott döntéshozatalhoz.

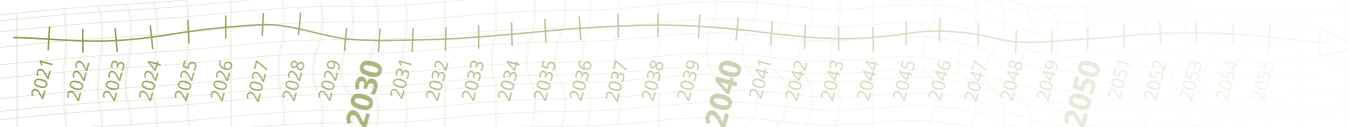
Az EEA és az Eionet együtt alkotja majd a szakpolitika szempontjából releváns környezeti és éghajlati ismeretek legfontosabb hálózatát az Európai Unió és az országok szintjén.

Küldetésünk

Küldetésünk adatok és információk értékelése, a környezeti és éghajlati fenntarthatósági célok elérése és a kívánatos társadalmi átmenet érdekében tett előrehaladás releváns és naprakész bemutatása, valamint a vonatkozó környezet- és éghajlat-politikák maradéktalan végrehajtásának folyamatos nyomon követése.

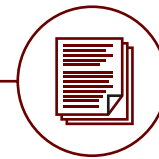
Elismerjük, hogy Európa ambiciózus környezetvédelmi és éghajlat-politikai céljait különböző – európai, regionális, nemzeti és helyi – szinten meghozott döntések és egymással összefüggő választások sorozatán át érhetjük el, és együtt kell dolgoznunk a legfontosabb partnerekkel és más szervezetekkel. Munkaprogramjaink végrehajtása során szorosan együttműködünk más tudásszolgáltatókkal.

A nagyobb hatás elérése érdekében még jobban összpontosítunk a célzott és naprakész kommunikációra, hogy biztosítsuk a döntéshozók és a nyilvánosság széles körű elérését.



STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉS 1

A szakpolitikai végrehajtás és a fenntarthatósági átmenet támogatása



Tényeken alapuló tudásanyag létrehozása a szakpolitikák végrehajtásának, valamint új szakpolitikák kidolgozásának támogatására a fenntarthatósági átmenet felgyorsítása és kibővítése érdekében

A legfrissebb tudományos megállapításokon és megbízható adatokon alapuló tudásunk segíteni fog Európának – az Európai Uniónak, tagállamainak és az EEA más tag- és együttműködő országainak – az Európai Zöld Megállapodásban, a 8. Környezetvédelmi Cselekvési Programban és a globális kötelezettségvállalásokban is meghatározott szakpolitikai céljaik elérésében.

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az Európai Környezeti Információs és Megfigyelő Hálózat:

- Tudásanyagot hoz létre a szakpolitika-végrehajtás, valamint új kezdeményezések kidolgozásának elősegítésére, amelyek felgyorsíthatják vagy kibővíthetik a fenntarthatósági átmenetet
- Továbbfejleszti és használja magas színvonalú adatállományaink széles skáláját, hosszú távú adatsorokkal támogatva a környezet- és éghajlat-politikák széles körét
- Az EEA Tudományos Bizottsága és a szélesebb tudományos közösség bevonásával biztosítja, hogy az elérhető legjobb tudást használjuk
- Az energia-, a mobilitás, az élelmiszer- és az épített környezet rendszereinek legfontosabb fenntarthatósági kihívásaival és megoldásaival kapcsolatos ismereteket fejleszt és oszt meg
- Foglalkozik a fenntarthatósági átmenet szélesebb körű európai és nemzeti szintű kihívásaival és lehetőségeivel, beleértve a változás elősegítőit, például a pénzügyi szektort és a városokat is
- Erősíti kapacitásait a szakpolitikák és az intézkedések értékeléséhez való hozzájárulás tekintetében

Ebben a stratégiában prioritás a környezettel és az éghajlattal kapcsolatos ismeretek érvényre juttatása a gazdasági, területfejlesztési és társadalmi kohéziós politikákban, beleértve a jobb rálátást az európai-globális folyamatok dinamikájára és következményeire Európa-szerte a szakpolitikák végrehajtására.

A 2021–2030-as időszakban támogatni fogjuk a releváns uniós szakpolitikai folyamatokat is, az európai szemesztet és a környezetpolitika végrehajtásának felülvizsgálatát, például a legfontosabb tendenciákra és mutatókra, a költséghatékony végrehajtási módszerekre és a fenntarthatósági célok elérését célzó társadalmi innovációk szélesebb körű alkalmazásának lehetőségére vonatkozó bővebb ismeretekkel.

STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉS 2

Naprakész információnyújtás a fenntarthatósági kihívások megoldásához

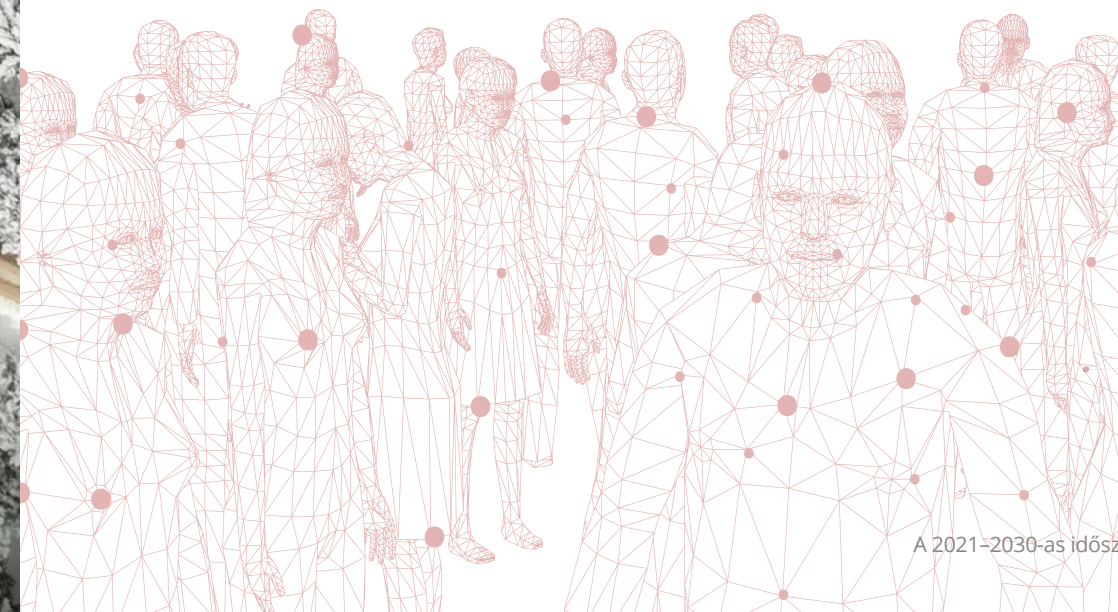


Célzott információk szolgáltatása a szakpolitikai és társadalmi vitákhoz, a válaszlépésekre vonatkozó ismeretek rendszerezésével és kommunikációjával, beleértve a társadalmi kihívásokra irányuló innovatív megoldásokat is

Az EEA-Eionet tudásának hatása és befolyása azon képességünkötől és kapacitásunktól függ, hogy azt a megfelelő időben és a megfelelő formában juttassuk el a releváns társadalmi és szakpolitikai vitákhoz. Ennek érdekében:

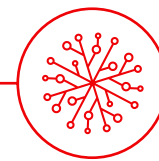
- Növeljük kapacitásunkat a felmerülő kérdések nyomon követésére és azonosítására, valamint a hálózat és a partnereink birtokában lévő releváns ismeretek gyors mozgósítására
- Megerősítjük kapacitásunkat, hogy azonnal reagálhassunk a szakpolitikai döntéshozók ismeretek iránti igényeire
- Megosztjuk az innovatív megoldásokat, amelyeket európai országokban különböző kormányzati szinteken alkalmaznak
- Tudásunkat a szakpolitikai döntéshozók és a nyilvánosság igényeinek leginkább megfelelő módon bővítjük és adjuk át a döntéshozatalban való szélesebb körű felhasználás elősegítése érdekében
- Folyamatosan fejlesztjük a kommunikációs módszereinket, csatornáinkat és eszközeinket annak érdekében, hogy tudásanyagunk mindenki számára érthető, hozzáférhető és elérhető legyen, egyúttal erősítve a polgárokkal való aktív együttműködésre való képességünket.

Kutatók, gyakorlati szakemberek, döntéshozók, finanszírozó testületek, városok és civil társadalmi szervezetek fognak együttműködni, aktívan részt vállalva az átmenet folyamataiban.



STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉS 3

Erősebb hálózatok és partnerségek kiépítése



Hálózatunk megerősítése aktívabb szerepvállalással az országok szintjén és együttműködés más vezető szervezetekkel az ismeretek és a szaktudás megosztásának elősegítése érdekében

Az EEA és az Eionet több száz szervezetet fog össze – európai intézményeket, közigazgatási szerveket és kutatóintézeteket Európa minden részéről. Hálózatunk magában foglalja valamennyi uniós tagállamot, az uniós csatlakozási folyamatba bekapcsolódott országokat, valamint számos nem EU-tagállamot.

Egyedülálló tudáshálózatot alkotunk, amely megbízható adatokat, elemzési és tudományos szakértelmet kapcsol európai - és bizonyos esetekben globális - szakpolitikai folyamatokhoz. Ez lehetővé teszi számunkra integrált elemzések elvégzését a legkülönbözőbb témákban, megbízható adatok és szaktudás alapján.

Ahhoz, hogy át tudjuk adni Európának a fenntarthatósági célok eléréséhez szükséges tudást:

- Rugalmasabb és innovatívabb tudáshálózatot alakulunk át, amely hatékonyabban kapcsolja össze az országos szintű szakértelmet az európai szinttel
- Támogatjuk az aktívabb országszintű szerepvállalást olyan tevékenységek révén, amelyekben a legkülönbözőbb hatóságok, szervezetek és a nyilvánosság vesz részt
- Közös erőfeszítéseket teszünk más, vezető szerepet betöltő hálózatokkal, mint a Környezetvédelmi Ügynökségek Hálózata, információs és tudományos hálózatok és szövetségek
- Meghatározzuk és európai szinten együttműködünk a tudományos közösséggel, hogy biztosítsuk a kutatási és innovációs beruházások teljes kihasználását Európában
- Azonosítjuk a felmerülő tudásbeli hiányosságokat, és felszámolásuk érdekében feltárjuk a közös teendőket a releváns partnerekkel, beleértve uniós ügynökségeket, mint az Európai Vegyianyag-ügynökség, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ
- Tovább erősítjük az együttműködést a nemzetközi intézményekkel a kulcsfontosságú regionális és globális folyamatokban, beleértve az ENSZ-testületeket és egyezményeket, a beszámolási kötelezettségek és a közös érdeklődésre számot tartó témák kapcsán.

STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉS 4

Az adatok, a technológia és a digitalizáció lehetőségeinek teljes körű kiaknázása

Az európai szakpolitikai program megvalósításának és továbbfejlesztésének támogatása, amely felöleli az európai adatstratégiát és digitális menetrendet, a nagy adathalmazok, a mesterséges intelligencia és a Föld-megfigyelés lehetőségeit a hatékonyabb információátadás érdekében

Az utóbbi évtizedben soha nem látott ütemben fejlődtek a digitális technológiák, az új forrásokból és Föld-megfigyelésből származó adatok, valamint a számítástechnikai kapacitások. Ezek a fejlemények új lehetőségeket és új kihívásokat is jelentenek. A több területi szintet átfogó új adatáramokat egyre nagyobb mértékben vonják össze a hagyományos adatforrásokkal, hozzák összefüggésbe társadalmi-gazdasági változók, és kapcsolják össze a közel valós idejű műholdas és lokális megfigyelésekből származó adatokkal.

Feltételezve, hogy ez az adatforradalom és digitalizáció folytatódik a következő évtizedben, továbbá az adatokkal és ismeretekkel kapcsolatos munkánk fejlesztése érdekében:

- Fokozzuk az adatmegosztást, a nyomon követés és beszámolás automatizálását és észszerűsítését a hálózat egészében
- A környezeti adatok vezető európai központjaként minden adatunkat kereshetővé, átjárhatóvá, hozzáférhetővé és újrafelhasználhatóvá tesszük
- Teljes mértékben kihasználjuk a Copernicus adat- és információszolgáltatás, a civil tudomány, a nagy adathalmazok és a mesterséges intelligencia lehetőségeit
- Javítjuk az adatok időszerűségét, összehasonlíthatóságát, részletezettségét és integrációját, ideértve az összehasonlító teljesítményértékelés lehetőségét is
- Biztosítjuk a folyamatos adatvezérelt innovációt, az adatbányászat, adatelemzés, a földrajzi információs rendszerek, az adatmegjelenítés és -modellezés fejlesztésére összpontosítva a mutatók rendszeres frissítése céljából
- Elősegítjük a szaktudás megosztását, a technikai támogatást és a meglévő szakpolitikák hatékonyabb végrehajtásához szükséges észszerűsítést
- Tanulmányozzuk, és ahol releváns, értékeljük a digitalizáció, valamint a környezeti és társadalmi fenntarthatóság közötti összefüggéseket.

STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉS 5

Erőforrások biztosítása közös törekvéseinkhez



Struktúrák, szakértelem és kapacitás fejlesztése a hálózat egészében a változatos és átalakuló tudásigény teljesítése, a közös jövőképünk megvalósításához szükséges erőforrások biztosítása és változatosabbá tétele érdekében

A tudással, technológiával, a kommunikációs és vezetési gyakorlattal kapcsolatos folyamatos fejlődés szükségessé teszi, hogy a szervezetek és hálózatok a meglévő struktúrákat és eszközöket átalakítsák és megújítsák, valamint új területekbe fektessenek be.

Annak érdekében, hogy élen járjunk az ilyen fejlesztésekben, és elérjük közös céljainkat:

- Megnyerjük a legtehetségesebbeket, és beruházunk munkatársainkba e jövőkép megvalósításához szükséges kompetenciák és szaktudás fejlesztéséért és fenntartásáért
- Biztosítjuk az EEA pénzügyi erőforrásbázisának változatosabbá tételét irányított módon, megőrizve az Ügynökség intézményi szerepét és függetlenségét
- Megszerezzük a szükséges pénzforrást a Copernicus-adatok lehetőségeinek teljes körű kihasználásához, a növekvő adatforgalmat a szakpolitikai döntéshozókhoz közvetítő többi kulcsfontosságú szereplővel való szoros együttműködés révén
- Növeljük az EEA és az Eionet részvételét a releváns uniós kutatási projektekben, ezáltal erősítve szerepünket a tudomány és a politika találkozási pontjánál
- Finanszírozási lehetőségeket keresünk az uniós pénzügyi eszközökben, hogy hálózatunk szükség esetén elősegíthesse a szakpolitikai végrehajtást, és támogathassa a szakmai közösségeket
- Erősítjük kapacitásainkat a tag- és együttműködő országokban, hogy hálózatunk meg tudjon felelni a változó szükségleteknek és igényeknek
- Támogatjuk a szakértői kapacitások és a tudásinnováció fejlesztését a hálózatunkon belül strukturált mechanizmusok - például az EEAkadémia - révén
- A Nyugat-Balkánon támogatni fogjuk az uniós környezet- és éghajlat-politikák és jogszabályok maradéktalan végrehajtásához kapcsolódó ismereteket, szakértelmet és követelményeket

A fenntarthatósági átmenet megvalósításához szükséges, hogy valamennyi szakpolitikai terület és kormányzati szint együttműködjön az egész társadalmat érintő változások és tevékenységek ösztönzésében. Ez magában foglalja az egységes hozzájárulást a különböző szakpolitikai területek részéről, a kutatástól és innovációtól kezdve a gazdaság-, az ipar-, a verseny- és kereskedelempolitikán át egészen a foglalkoztatás-, oktatás- és jóléti politikáig.



Munkaterületek

Minden munkaterületen meg fogjuk valósítani mind az öt stratégiai célkitűzést.

Az EEA és az Eionet kulcsfontosságú szerepet vállal az európai szakpolitikákban, az Európai Zöld Megállapodásban meghatározott környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedések támogatásában, és különösen a 8. EAP végrehajtásában, valamint Európa globális kötelezettségvállalásainak teljesítésében.

Prioritásnak fogjuk tekinteni e munkaterületeken belül és azok között az összefüggések megértését. Foglalkozunk majd a termelési ágazatokkal (mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és ipar), valamint termelési rendszerekkel és fogyasztással (energia, mobilitás, élelmiszer és épületek), beleértve az említett ágazatokat és rendszereket átfogó elemzéseket.

1 Biológiai sokféleség és ökoszisztémák



Információkkal segítjük és értékeljük a biológiai sokféleség védelmére és az ökoszisztémák helyreállítására és fenntartható használatára irányuló tevékenységeket az emberek szükségleteinek kielégítése érdekében. Támogatjuk a 2030-ig szóló Biodiverzitás Stratégia adatokon alapuló nyomonkövetési, beszámolási és értékelési tevékenységeit, mindenekelőtt:

- Közreműködünk a monitoring- és megfigyelési rendszerekben, javítva az adatáramlást a biológiai sokféleség állapotáról és terheléséről, a tengeri, vízi és szárazföldi ökoszisztémák változásairól
- Elősegítjük az idegenhonos inváziós fajok, a szennyezés, az éghajlatváltozás, valamint a természeti erőforrások, a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák intenzív és túlzott mértékű kihasználása kumulatív hatásainak megértését
- Fokozzuk az alapvető rendszerszintű hajtóerők vizsgálatát, amelyek hatással vannak a biológiai sokféleségre és az ökoszisztémákra
- Bővítjük a környezeti és gazdasági elemzés és modellezés használatát, lehetővé téve, hogy értékelési munkánk hatékonyabb támogatást nyújtson az ökoszisztéma-alapú irányítási tevékenységekhez
- Támogatjuk a természet-alapú megoldások szemléletét, középpontba helyezve a létfontosságú ökoszisztémák védelmét, helyreállítását és fenntartható kezelését, az éghajlatváltozás mérséklésére és az alkalmazkodásra, valamint a biogazdaságra vonatkozó intézkedésekkel összefüggésben is
- Fokozzuk támogatásunkat az Európai Zöld Megállapodás egymással összefüggő uniós stratégiái – mint „a Termőföldtől az asztalig” és a Szennyezőanyag-mentességi stratégia – és a hozzájuk társuló szakpolitikák hatékony és következetes végrehajtásához, és folytatjuk a biológiai sokféleség érvényesítését minden gazdasági ágazatban és természettől függő rendszerben, mint például az élelmiszerrendszer.

2 Az éghajlatváltozás mérséklése és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás



Figyelemmel kísérjük Európa előrehaladását a klímasemlegesség és az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képesség felé, és támogatjuk az érintett szakpolitikák és a kapcsolódó intézkedések kidolgozását, végrehajtását és értékelését a tágabb európai fenntarthatósági célkitűzésekkel összefüggésben:

- Releváns adatok és információk gyűjtése, minőségellenőrzése, összeállítása és jelentése az üvegházhatású gáz kibocsátásáról, valamint az éghajlatváltozás hatásairól, a sérülékenységről és az alkalmazkodásról
- Ezen adatok elemzése és értékelése, összevetve a mérséklésre és alkalmazkodásra vonatkozó nemzeti célkitűzésekkel és vállalásokkal
- Az éghajlattal kapcsolatos nemzeti szakpolitikák és a kapcsolódó - például az energiaipart, közlekedést, építőipart, mezőgazdaságot, erdőgazdálkodást és egyéb földhasználatot célzó - intézkedések végrehajtásának és ezek hatásainak nyomon követése
- Szinergiák és kompromisszumok azonosítása az éghajlatváltozás mérséklését és az alkalmazkodást célzó szakpolitikák és egyéb környezetvédelmi kérdések, például a biológiai sokféleség, a légszennyezés, az édesvízi és tengeri környezet vonatkozásában
- Ismeretek fejlesztése az energia- és a közlekedési rendszerek környezetvédelmi és fenntarthatósági kihívásainak megoldására

3 Emberi egészség és a környezet



Értékelni fogjuk a levegő-, talaj- és vízszennyezés, a zaj, a vegyi anyagok és az európai változó éghajlat által az egészségre gyakorolt hatásokat. Támogatni fogjuk az európai szennyezőanyag-mentességi célkitűzés megvalósítását és az erre vonatkozó európai és nemzeti intézkedések kidolgozását, végrehajtását és értékelését:

- A környezetszennyezésnek, vegyi anyagoknak és az európai változó éghajlatnak kitétt polgárok kitétsége és az egészségügyi hatások értékelése
- A tisztább környezet és az egészségesebb ökoszisztémák egészségre és jóllétre gyakorolt kedvező hatásainak értékelése, és ezzel párhuzamosan az ökoszisztémák romlásához köthető kockázatok és egészségügyi hatások azonosítása
- A vonatkozó jogszabályok alapján közlendő tematikus adatok és információk naprakész bejelentésének, feldolgozásának és terjesztésének támogatása és az európai szakpolitikai célkitűzések irányába tett előrehaladás nyomon követése
- Az európai társadalmi-gazdasági ágazatok és rendszerek által okozott környezetterhelés egészségre gyakorolt hatásai, valamint a mérséklési intézkedések és szakpolitikák által elérhető előnyök azonosítása.
- Továbbra is hangsúlyozzuk a társadalmi tényezők, többek között a társadalmi egyenlőtlenségek és az egyéni viselkedés szerepét a környezeti stressztényezőknek való kitettség és kiszolgáltatottság alakításában, az Európai Zöld Megállapodás méltányos átállásra vonatkozó elveivel összhangban.

4 Körforgásos gazdaság és erőforrás-felhasználás



Meg fogjuk vizsgálni Európa körforgásos gazdaságra való átállásának folyamatát, valamint ismereteinket a környezeti és éghajlati terhelésekről, amelyeket Európa okoz a nyersanyagok, termékek, szolgáltatások és hulladék termelése és a fogyasztás révén. Támogatni fogjuk a körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv, valamint a kapcsolódó európai és nemzeti politikák végrehajtását:

- A lineárisról a körforgásos gazdaságra való európai átállás folyamatának vizsgálata, hangsúlyt helyezve a kulcsfontosságú termék-értékláncokra és az innovatív szolgáltatásokra és üzleti modellekre
- A körforgásos jelleg fokozására vonatkozó lehetőségek kiemelése, beleértve a másodlagos nyersanyagok újrafeldolgozását és újrafelhasználását, a biztonságos és fenntartható tervezés elveinek alkalmazását, az öko-innovációt és a jó gyakorlatokat, továbbá a nagyobb körforgást gátló akadályok azonosítása
- A hulladékképződés megelőzése és a fenntartható hulladékgazdálkodás európai szakpolitikai célkitűzései felé tett előrehaladás nyomon követése
- Az európai fogyasztási és termelési rendszerek környezetre és éghajlatra gyakorolt hatásainak értékelése európai és globális szemszögből, az erőforrás-intenzív ágazatokra, valamint a körforgásos gazdaság, a dekarbonizációs kezdeményezések és a biogazdaság közötti keresztkapcsolatokra összpontosítva.

5 Fenntarthatósággal kapcsolatos tendenciák, kilátások és válaszok



Információkat nyújtunk a fenntarthatósági kihívásokkal és átmenettel kapcsolatos vitákhoz, megvizsgálva a környezeti, gazdasági és társadalmi célok egyidejű egyensúlyban tartásából eredő szinergiákat és kompromisszumokat:

- A fenntarthatóságra vonatkozó európai és globális tendenciák és kilátások vizsgálata a környezet- és éghajlatpolitikai prioritások, ágazatok, rendszerek és szakpolitikák egészében, támogatva az „Európai környezet – helyzetkép és kilátások” című 2025. és 2030. évi jelentések elkészítését
- Indikátor-alapú nyomonkövetési rendszerek támogatása, amelyek segítik uniós szakpolitikai prioritások, különösen a 8. EAP, a környezetpolitika végrehajtásának felülvizsgálata, az Európai Zöld Megállapodás előrehaladását
- Az országokkal együtt közreműködés a környezet- és éghajlatpolitikai prioritások előrehaladásának nyomon követésében és értékelésében az ENSZ 2030-as Menetrendje és a fenntartható fejlődési célok alapján
- A fenntarthatóság társadalmi, gazdasági, környezeti és irányítási dimenziói közötti összefüggések vizsgálata, beleértve a változás hajtóerőit, a pozitív szinergiákat és a negatív externáliákat is
- A legfontosabb partnerekkel való együttműködés az EU releváns stratégiai előrejelzései és az érdekcsoportokkal történő egyeztetési folyamataiban a fenntarthatósági átmenet lehetőségeire vonatkozó meglátások és gyakorlatban alkalmazható ismeretek összegyűjtése céljából
- A rendszerek átalakításával kapcsolatos tudásbázis – szinergiák, kockázatok, innovációk, szakpolitikai integráció és szakpolitikai koherencia – létrehozásának támogatása, hangsúlyt helyezve a városokra és a pénzügyi szektorra.
- Annak vizsgálata, hogy a fenntartható finanszírozás hogyan ösztönözheti a fenntarthatóság megvalósítására irányuló erőfeszítéseket a világjárvány utáni helyreállítási tervek keretében és a változó makrogazdasági környezetben.

